

saa maa sige i gammel Stil, det første Ord, som Mimers Hoved talte, det vil her sige: den Frihedsborgen, som vor høihjertede Konge fandt det nødvendigt at give sit Folk, end nu førend der enten var Rigsdag, Grundlov eller Rigsret, og vi maae sandelig heller ikke glemme, at Ministeransvarligheden er ikke blot en Betingelse for, at vi for Rigsretten kunne tiltale en Minister, eller et heelt Ministerium, men den er tillige Betingelse for, at vi her paa Rigsdagen frit kunne tiltale Ministrene og kræve Regnskab af dem for deres Regjeringshandling; og den er Betingelsen for, at vi udenfor Rigsdagen frit kunne tale og skrive om deres Regjeringshandling, og den er ingen Udelsteen i Frihedssmykket, men den er Hagerne og Hægterne dertil, uden hvilken der ikke var mindste Sikkerhed for, at Smykket beholdtes; thi al Erfaring har lært, at saasnart der ikke er en virkelig Ministeransvarlighed for Rigsdagen og Folket, som en Grundlov, saa vil Ministeriet i Reglen stille sig bag Kongens Ryg, istedetfor paa dets rette Plads, for Kongens og Folkets Ansyn. Da nu Kongen altid maa være ansvarlig, saa, naar Ministrene tillige ere uansvarlige, bliver der aldeles ingen Sikkerhed tilbage, thi om da end Ministrene lade Grundloven staae, ville de aldrig fattes tjenstagtige Aander, der paatage sig at bevise, at Ministeriet har ligesfuldt holdt ubrødelig og fremdeles vil ubrødelig holde den Grundlov, de hver Dag bryde. Dette er min Hovedanke, og jeg tør haabe, ligesom jeg i Folkefrihedens Navn maa kræve, at Rigsdagen aldrig indgiver en saadan Adresse

enten nu eller nogensinde, hvori det forglemmes eller udelades, at Ministeransvarligheden er en af de store Betingelser for, at vi kunde ræffe Haand til en Fællesforsætning, der gjør Indskrænkning i Danmarks Riges Grundlov. Der er imidlertid to andre ganske betænelige Ting, som jeg ikke tør fortie; den ene gjælder rigtignok hvad den arede Forslagsstiller og Ordfører har anseet ikke blot for en Prydelse, men ogsaa et Fortrin ved Adressen, nemlig at her Kundgjørelsen af 28de Januar 1852 to Gange er nævnt i en saadan Sammenhang, at det vel kunde paastaaes, at der der ved var givet en Indrømmelse fra Rigsdagens Side for dens Indhold i det Væsentlige. — Nu, det mener den arede Ordfører ikke alene at være forsvarligt, men at være Noget, der følger af sig selv, da, det, som han siger, er en ubestridelig Kjendsgjerning, at Rigsdagen er gaaet ind derpaa; det er en ubestridelig Kjendsgjerning, siger han, at selv da den først kom frem her i Salen, da fandt den ingen Modstand, om end heller ikke Beliville. Nu! forsaavidt som han dermed kun mener, at Rigsdagen ikke fattede nogen modsat Beslutning i saa Henseende, ja da følger det af sig selv, men den fattede jo endnu mindre nogen Beslutning som en Indrømmelse af hvad Kundgjørelsen indeholdt, og var der enkelte Medlemmer, der under visse Betingelser tilkjendegave en Tilfredshed eller dog en Tilfredsstillelse, saa var der ogsaa enkelte Medlemmer, og blandt dem er jeg selv, som klarligen tilkjendegave, at det var, hvad de maatte forfaste, hvad de maatte modsætte sig.